

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ
КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
УКРАЇНИ

Кафедра психології, соціології та педагогіки

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРОФЕСІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА
ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

Назва освітньо-професійної програми	Право (поліцейські)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Вид навчальної дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	українська
Рік навчання	другий (денна)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною
радою Дніпровського
державного
університету внутрішніх справ
протокол від 11.07.2025 № 11

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету підготовки
фахівців для підрозділів кримінальної
поліції Національної поліції України

протокол від 10.07.2025 № 12

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Право (поліцейські)»

Василь БЕРЕЗНЯК

Розглянуто на засіданні кафедри психології, соціології та педагогіки факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України, протокол від 02.07.2025 № 22

Професійно-психологічна підготовка поліцейського. Робоча програма навчальної дисципліни. Дніпро: Дніпровський державний університет внутрішніх справ, 2025 рік. 21 с.

РОЗРОБНИК/РОЗРОБНИКИ:

1. Доцент кафедри психології, соціології та педагогіки факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України Дніпровського державного університету внутрішніх справ, кандидат психологічних наук доцент Шинкаренко Інна Олександрівна.
2. Старший викладач кафедри психології, соціології та педагогіки факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України Дніпровського державного університету внутрішніх справ, магістр психології Мітченко Катерина Вікторівна.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Професор кафедри практичної психології Криворізького державного педагогічного університету, доктор психологічних наук, професор Мирошник Зоя Михайлівна
2. Доцент, кафедри кризової та клінічної психології Донецького національного університету імені Василя Стуса, кандидат психологічних наук, доцент Васиук Катерина Миколаївна.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної
дисципліни**

(додаток 1 до Робочої програми навчальної дисципліни)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	3
Загальна кількість годин	90
Рік підготовки	2
Семестр	3
Лекції	12
Семінарські заняття	14
Практичні заняття	14
Самостійна та індивідуальна робота	50
Курсова робота	-
Підсумковий семестровий контроль	залік

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Професійно-психологічна підготовка поліцейського» є опанування здобувачами вищої освіти її понятійним апаратом; оволодіння системою психологічних знань, умінь і навичок, які необхідні для формування професійної майстерності працівників поліції та ефективного виконання ними оперативно-службових завдань.

Загальноосвітня мета: надання здобувачам та здобувачкам вищої освіти комплексних знань і практичних навичок в галузі психологічної компетентності; окреслення потенціалу, ресурсів та специфіки використання сучасних психотехнологій у правоохоронній сфері.

Виховна мета: сформувати у здобувачів і здобувачок вищої уявлення про комплекс організаційних, методичних, просвітницьких, психопрофілактичних, практичних, психологічних заходів, спрямованих на запобігання впливу ризиконебезпечних чинників професійної діяльності, збереження фізичного та психічного здоров'я, підвищення психологічної стійкості, надійності та готовності до виконання службових завдань, а також механізмів підтримки оптимальної працездатності працівників поліції

Розвивальна мета: сприяння розвитку у майбутніх правоохоронців здатності здійснювати психологічних оцінку феноменів, процесів та ситуацій професійної діяльності й практично застосовувати психологічні технології з метою забезпечення високого рівня ефективності професійної діяльності, тому числі в ході проведення оперативних заходів та слідчих дій.

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- основні поняття професійної психології;
- зміст та психологічні особливості професійної діяльності працівника поліції, а також власні психологічні ресурси;
- критерії професіоналізму та професійної деформації особистості працівника поліції;
- психологічні аспекти комунікації в системі «поліцейський-громадянин» та психологічні особливості здобуття інформації, що становить професійний інтерес;
- основні види психологічного впливу в професійній діяльності працівника поліції;
- сучасні теорії інформаційно-психологічних впливів;
- специфіку функціонування психіки людини в умовах війни, а також психологічні аспекти професійної діяльності працівників поліції в умовах воєнного стану;
- психологічні стани бойового стресу;
- ознаки професійного здоров'я поліцейського та шляхи його збереження, психотехнології опанування професійним стресом;
- основні психологічні прийоми протидії та вирішення конфліктних ситуацій;

вміти:

- вільно володіти поняттями та категоріями, що розкривають суть предмету дисципліни;
- надавати професійну оцінку психологічним феноменам та процесам;
- використовувати власні резерви, зміцнювати особисту морально-психологічну зрілість щодо підвищення рівня професіоналізму й протидії професійній деформації;
- проводити психологічний аналіз ситуацій професійного спілкування, розробляти комунікативні стратегії й тактики правомірного психологічного впливу й контрвпливу у складних комунікативних ситуаціях;
- володіти методами візуальної психодіагностики, протистояти провокаційним діям з боку зацікавлених осіб;
- здійснювати аналіз інформаційного простору з метою виявлення й протидії технологіям інформаційно-психологічного впливу;
- використовувати прийоми саморегуляції у професійній діяльності, попереджати, діагностувати й долати кризові психологічні стани;
- надавати першу психологічну допомогу в екстремальних та кризових умовах (воєнного стану);
- оцінювати й вибудовувати стратегію поведінки, оптимальну до ситуації взаємодії;
- вирішувати професійні завдання згідно сучасних психологічних практик конструктивної протидії та розв'язання конфліктних ситуацій.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за освітньою програмою:

Інтегральна компетентність - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК 1 - Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2 - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3 - Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4 - Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6 - Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні

технології. ЗК 7 - Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8 - Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 9 - Здатність працювати в команді.

ЗК 10 - Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 11 - Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 12 - Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК 13 - Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК14 - Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні компетентності:

СК 1 - Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК 3 - Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК 11 - Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК 12 - Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК 13 - Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

Пререквізити та постреквізити дисципліни:

Пререквізити: «Логіка», «Іноземна мова професійного спрямування», «Українська мова професійного спрямування», «Інформаційні та комунікаційні технології», «Особиста безпека поліцейського», «Поліцейська деонтологія»,

«Тактико-спеціальна підготовка», «Юридичне документознавство», «Поліцейська діяльність».

Постреквізити: «Кримінальне право», «Цивільне право та процес», «Кримінальний процес», «Оперативно-розшукова діяльність», «Тактико- спеціальна підготовка», «Кримінологія».

Здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати такі **результати навчання:**

ПРН1 - Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН2 - Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.

ПРН3 - Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН4 - Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.

ПРН5 - Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН6 - Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН9 - Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

ПРН10 - Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.

ПРН11 - Мати базові навички риторики.

ПРН12 - Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

ПРН14 - Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.

ПРН17 - Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

ПРН18 - Застосовувати в професійній діяльності сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

ПРН19 - Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН20 - Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

ПРН21 - Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

ПРН22 - Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. Поняття та сутність професійно-психологічної підготовки працівників поліції.

Поняття професійно-психологічної підготовки. Основні завдання психологічної підготовки. Психологічна готовність працівника поліції до дій в екстремальних ситуаціях. Система психологічного забезпечення поліцейських. Основні форми та методи професійно-психологічної підготовки. Професійна компетентність, майстерність, професіоналізм. Критерії професіоналізму працівника поліції. Поняття про професійну деформацію особистості. Показники та рівні професійної деформації. Попередження професійної деформації працівника поліції.

ТЕМА 2. Професійне спілкування працівників поліції.

Поняття «професійне спілкування» та його значення в професійній діяльності працівників поліції. Комунікативна компетентність поліцейського. Психологічні закономірності формування першого враження про людину. Психологічний контакт. Вербальні та невербальні засоби професійного спілкування. Види питань. Специфіка спілкування та взаємодії працівника поліції з різними верствами громадян (в залежності від віку, статі, соціального статусу тощо). Стереотипи. Поняття та методи візуальної психодіагностики. Комунікативні бар'єри та їх подолання.

ТЕМА 3. Теорія психологічного впливу у професійній діяльності поліції.

Психологічний вплив: поняття, структура та особливості. Принципи психологічного впливу. Характеристика методів психологічного впливу. Деструктивний психологічний вплив. Маніпуляція. Правомірний психологічний вплив у роботі поліцейського. Види й техніки психологічного контрвпливу у професійній діяльності працівника поліції. Гібридна війна та інформаційно-психологічна безпека особистості. Сучасні теорії інформаційно-психологічних впливів. Технології інформаційно-психологічного впливу та роль ЗМІ. Протидія інформаційно-психологічному впливу в роботі поліції.

ТЕМА 4. Професійний стрес працівника поліції в умовах воєнного стану.

Поняття про психогігієну та психопрофілактику. Психологія екстремальної діяльності. Психологічна готовність до дій в надзвичайних, екстремальних та кризових ситуаціях. Професійний стрес: поняття, ознаки, причини, форми прояву. Структурний аналіз стресу. Управління стресом при критичних інцидентах. Людська психіка у вимірі війни. Психотравма. Травма свідка. Посттравматичний стресовий розлад. Психологія бойового стресу. Саморегуляція та самоконтроль. Психотехнології профілактики й опанування професійного стресу. Перша психологічна допомога в гострих стресових ситуаціях. Професійне здоров'я поліцейського та шляхи його збереження.

Організаційна підтримка психічного здоров'я персоналу Національної поліції після травматичних подій. Психопрофілактика девіантної поведінки працівників поліції. Профілактика суїциду.

ТЕМА 5. Конфліктологічна компетентність працівника поліції.

Поняття про конфлікти у професійній діяльності поліції: фактори впливу, типологія, стадії розгортання. Алгоритм структурного аналізу конфлікту. Конфліктологічна компетентність та культура працівника поліції. Стилі поведінки у конфліктній ситуації. Психотехніки управління конфліктною ситуацією. Особливості конфліктів в професійній діяльності поліції та поліцейському колективі. Роль керівника у вирішенні конфліктів. Гендерний аспект конфліктів. Медіація у конфлікті.

3. СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема 1. Поняття та сутність професійно-психологічної підготовки працівників поліції.	1.Поняття та завдання професійно-психологічної підготовки працівників поліції. 2. Мотивація професійної діяльності працівника поліції. 3. Поняття, основні напрямки та профілактика професійної деформації особистості працівника поліції.	2
Тема 2. Професійне спілкування працівників поліції.	1.Поняття, структура та функції спілкування. Комуникативна компетентність. 2.Сприйняття та взаєморозуміння у професійному спілкуванні працівників поліції. Психологічний контакт. 3.Вербальні та невербальні засоби професійного спілкування. Види питань. 4.Поняття та методи візуальної психодіагностики. 5.Комуникативні бар'єри у професійному спілкуванні та їх подолання.	2
Тема 3. Теорія психологічного впливу у професійній діяльності поліції.	1.Загальна характеристика психологічного впливу. 2.Методи психологічного впливу. 3.Правомірний вплив в професійній діяльності поліцейського. 4.Види та техніки психологічного контрвпливу. 5.Інформаційна безпека та захист національного інформаційного простору. 6.Гібридна війна та інформаційно-психологічний вплив.	4
Тема 4. Професійний стрес працівника	1.Поняття про психогігієну та психопрофілактику. 2.Професійний стрес: поняття, ознаки, фактори	4

поліції в умовах воєнного стану.	впливу. 3. Діагностика та структурний аналіз стресу. 4. Основні підходи до подолання стресу. 5. Перша психологічна допомога при травмівній події та гострій стресовій реакції. 6. Профілактика суїциду. 7. Психологія бойового стресу.	
Тема 5. Конфліктологічна компетентність працівника поліції.	1. Поняття про конфлікти у психології. 2. Особливості конфліктів в професійній діяльності поліції. 3. Конфлікти в поліцейських колективах: причини, заходи з їх попередження і вирішення. 5. Гендерні особливості конфліктів у професійній діяльності поліцейського.	2

Теми семінарських і практичних занять

Назва теми	Кількість годин
Семінарські заняття	
Тема 1. Поняття та сутність професійно-психологічної підготовки працівників поліції.	2
Тема 2. Професійне спілкування працівників поліції.	2
Тема 3. Теорія психологічного впливу у професійній діяльності поліції.	2
Тема 4. Професійний стрес працівника поліції в умовах воєнного стану.	2
Тема 5. Конфліктологічна компетентність працівника поліції.	2
Практичні заняття	
Тема 1. Поняття та сутність професійно-психологічної підготовки працівників поліції.	2
Тема 2. Професійне спілкування працівників поліції.	4
Тема 3. Теорія психологічного впливу у професійній діяльності поліції.	4
Тема 4. Професійний стрес працівника поліції в умовах воєнного стану.	6
Тема 5. Конфліктологічна компетентність працівника поліції.	4

Теми для самостійної та індивідуальної роботи

Назва теми самостійної роботи	Кількість годин
Тема 1. Поняття та сутність професійно-психологічної підготовки працівників поліції.	8
Тема 2. Професійне спілкування працівників поліції.	8
Тема 3. Теорія психологічного впливу у професійній діяльності поліції.	10
Тема 4. Професійний стрес працівника поліції в умовах воєнного стану.	12
Тема 5. Конфліктологічна компетентність працівника поліції.	8

4. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ТА ЗАВДАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Контрольні питання до заліку

1. Поняття професійно-психологічної підготовки та її основні завдання.

2. Психологічна підготовка в системі професійної підготовки.
3. Основні форми та методи професійно-психологічної підготовки.
4. Психологічна готовність працівника поліції: зміст та складові.
5. Основні підструктури готовності до праці.
6. Психологічна стійкість як основа професійної готовності до виконання дій в екстремальних умовах службової діяльності.
7. Структурні компоненти психологічної готовності до професійної діяльності.
8. Професійна компетентність, майстерність, професіоналізм.
9. Критерії професіоналізму працівника поліції: загальна характеристика.
10. Критерії професіоналізму поліцейського.
11. Рівні професіоналізму працівника поліції.
12. Мотивація професійної діяльності працівника поліції, її функції та види.
13. Поняття про професійну деформацію особистості та механізм її виникнення.
14. Показники (ознаки) професійної деформації.
15. Рівні (стадії) професійної деформації.
16. Основні види професійних деформацій серед слідчих.
17. Основні види професійних деформацій серед управлінського персоналу та їх характеристика.
18. Попередження та корекція професійної деформації працівника поліції.
19. Поняття «професійне спілкування» та його значення в професійній діяльності працівників поліції.
20. Функції та сторони спілкування.
21. Комунікативна компетентність працівника поліції.
22. Психологічні закономірності формування першого враження про людину.
23. Ефекти міжособистісного сприйняття.
24. Психологічний контакт та етапи його встановлення.
25. Соціально-психологічні механізми взаєморозуміння і роль стереотипів.
26. Вербальні та невербальні засоби професійного спілкування.
27. Види питань у професійному спілкуванні.
28. Прийоми активного слухання та його роль у професійному спілкуванні.
29. Поняття та методи візуальної психодіагностики.
30. Комунікативні бар'єри та їх подолання.
31. Соціальні комунікативні бар'єри.
32. Психологічні комунікативні бар'єри.
33. Психологічний вплив: поняття та його ознаки.
34. Структура психологічного впливу.
35. Принципи психологічного впливу.

- 36.Критерії класифікації психологічних впливів.
- 37.Стратегії впливу: імперативна, маніпулятивна, розвиваюча.
- 38.Загальна характеристика методів психологічного впливу.
- 39.Правомірний і неправомірний психологічний вплив в роботі поліції.
- 40.Неправомірний/деструктивний психологічний вплив.
- 41.Маніпуляція як суперечливий вид психологічного впливу.Загальні і локальні маніпулятивні прийоми.
- 42.Аргументація та її методи.
- 43.Правомірний психологічний вплив поліцейського.
- 44.Характеристика методів психологічного впливу поліцейського (надання інформації, переконання, постановка та варіювання розумових завдань, навіювання).
- 45.Методи рефлексії, прикладу та психологічних «пасток».
- 46.Психологічне примушення та його особливості як методу психологічного впливу.
- 47.Прийоми психологічного контрвпливу у професійній діяльності працівника поліції.
- 48.Види психологічного протистояння впливу.
- 49.Інформаційна безпека та проблеми захисту національного інформаційного простору.
- 50.Співвідношення понять «гібридна» та «інформаційна» війна.
- 51.Загальна характеристика інформаційно-психологічного впливу.
- 52.Класифікація видів інформаційно-психологічного впливу.
- 53.Методи інформаційно-психологічної війни.
- 54.Поняття про психогігієну та психопрофілактику.
- 55.Професійний стрес: поняття, ознаки, причини.
- 56.Структурний аналіз стресу.
- 57.Адаптація до стресу.
- 58.Механізми психологічного захисту.
- 59.Копінг-стратегії оволодіння стресовою ситуацією.
- 60.Основні підходи до подолання стресу.
- 61.Емоційна стійкість та стресостійкість як якість особистості.
- 62.Людська психіка у вимірі війни. Психотравма та її ознаки.
- 63.Особливості психічних станів працівників поліції в умовах військових дій.
- 64.Бойовий стрес.
- 65.Травма свідка.
- 66.Перша самодопомога під час гострих стресових реакцій.
- 67.Психотехнології профілактики й опанування професійного стресу.

- 68.Методи саморегуляції у подоланні стресу.
- 69.Прийоми релаксації у подоланні стресу.
- 70.Психотехніки надання екстреної (першої) психологічної допомоги працівниками поліції.
- 71.Посттравматичні стресові розлади (ПТСР): загальна характеристика.
- 72.Стрес і психотравма.
- 73.Реакції на травмівні події.
- 74.Алгоритм надання першої психологічної допомоги.
- 75.Професійне здоров'я поліцейського та шляхи його збереження.
- 76.Психопрофілактика девіантної поведінки працівників поліції.
- 77.Суїцид та характеристика його мотивів та видів.
- 78.Профілактика суїциду.
- 79.Конфлікт крізь призму психології: загальна характеристика.
- 80.Ескалація конфлікту та її особливості. Фази конфлікту.
- 81.Конфліктологічна компетентність та культура працівника поліції.
- 82.Конфліктність як риса особистості. Типи конфліктних особистостей.
- 83.Особливості конфліктів в професійній діяльності поліції.
- 84.Психотехніки ефективної поведінки в конфлікті.
- 85.Мистецтво емоційної регуляції у конфлікті.
- 86.Осмислення конфліктної ситуації і можливих варіантів результату конфлікту.
- 87.Конструктивні та деструктивні конфлікти в поліцейських колективах.
- 88.Джерела конфліктів у поліцейському колективі.
- 89.Способи вирішення конфлікту (структурно-організаційні та соціально-психологічні).
- 90.Завершення конфлікту. Концепція Томаса-Кілмена.
- 91.Медіація у конфлікті.
- 92.Гендерні стереотипи як підґрунтя конфліктної взаємодії.
- 93.Гендерний аспект конфліктів у професійній діяльності поліції.

5. КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота/ Індивідуальна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 40	≤ 10	
≤ 50		≤ 50

Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100

Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100

Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів вищої освіти

Комплексна діагностика знань, умінь та навичок здобувачів з навчальної дисципліни «Професійно-психологічна підготовка поліцейського» здійснюється на основі результатів проведення поточного і підсумкового (залік) контролю знань. Об'єктом оцінювання знань, умінь та навичок студентів є програмний матеріал з навчальної дисципліни «Професійно- психологічна підготовка поліцейського», засвоєння якого перевіряється під час контролю.

Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмного матеріалу шляхом усного та письмового опитування, аналіз виконання індивідуальних та самостійних робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту, написання анотацій, здатності публічно, письмово чи в електронному форматі представляти певний матеріал та ін.

Метою поточного контролю є перевірка засвоєння знань, умінь і навичок студентів з кожного окремого модулю дисципліни, в ході якого проводиться систематичний вимір приросту знань і їх корекція.

До форм поточного контролю віднесено оцінювання:

- а) рівня знань під час семінарських і практичних занять; б) якості виконання індивідуальної та самостійної роботи.

Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів вищої освіти

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Високий рівень компетентностей. Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом навчального матеріалу дисципліни «Професійно-психологічна підготовка поліцейського» на поглибленому рівні. Проявляє нешаблонність мислення у виборі і використанні елементів комплексу знань, здатний самостійно і творчо використовувати набуті уміння відповідно до варіативних ситуацій навчання. Спроможний самостійно формулювати узагальнення та висновки, нові задачі, розв'язувати нестандартні задачі, ситуації. Навчально- пізнавальна активність обумовлена пізнавальними інтересами, мотивами саморозвитку і професійного становлення.
4	Не високий рівень компетентностей. Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом навчального матеріалу дисципліни «Професійно-психологічна підготовка поліцейського» на поглибленому рівні; комплексом знань та вмінь, який є частково-впорядкованим. У процесі застосування знань спроможний вибрати необхідний елемент комплексу знань та вмінь. Застосування знань та вмінь здійснюється як у стандартних ситуаціях, так і при незначних варіаціях умов на основі використання загальних рекомендацій. Відбувається перенесення сформованих умінь або їх комплексів на розв'язування незнайомих задач, ситуацій.
3	Достатній рівень компетентностей. Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом навчального матеріалу дисципліни «Професійно-психологічна підготовка поліцейського» на середньому рівні, може проілюструвати власними прикладами відповідь на питання, частково усвідомлює специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо, має знання про способи розв'язування типових задач, ситуацій тощо. Однак процес самостійного розв'язування задач, ситуацій тощо потребує опори на зразок.

2	Недостатній рівень компетентностей. Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом навчального матеріалу дисципліни «Професійно-психологічна підготовка поліцейського» на нижче середнього рівні. Має уявлення про специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо, має знання про способи розв'язування типових задач, ситуацій тощо. Виконання дій при роз'ясненні задач, ситуацій частково усвідомлюється, здійснюється частково правильно
1	Мінімальний рівень компетентностей. Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом навчальної дисципліни «Професійно-психологічна підготовка поліцейського» на елементарному рівні, має уявлення про зміст окремих розділів. Виконання окремих дій відбувається несвідомо, у більшості неправильно, навчально-пізнавальна активність проявляється лише у ситуаціях зовнішнього примусу
0	Незадовільний рівень компетентностей. Відсутність на занятті.

Критерії оцінювання самостійної роботи (денна форма навчання)

здобувачів вищої освіти денної форми навчання – 10 балів

Високий бал (8-10)

Вчасно та повно виконане завдання, самостійно без допомоги викладача. В процесі виконання продемонстровано високий рівень підготовки, володіння знаннями та навиками. Здобувач демонструє зацікавленість, кмітливись, креативний підхід до виконання

Середній (достатній) бал (5-7)

Вчасно виконане завдання, проте не повною мірою розкрито питання. Продемонстровані знання та навика відповідають посередньому рівню.

Низький бал (1-4)

Завдання виконано з порушенням встановлених термінів. Питання розкрито не повністю, потребує доопрацювання. Наявний плагіат.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	З а л і к	Екзамен/ диференційований залік	О ц і н к а	Пояснення
90-100	з а р а х	Відмінно	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.
83-89	о в а н о	Добре	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.

75-82			С	«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.
68-74		Задовільно	Д	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60-67			Е	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	н е з а р а х о в а н о	Не задовільно	FX	«Умовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близько до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1-34			F	«Безумовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧЕНО НАВЧАЛЬНОЮ ДИСЦИПЛІНОЮ

- навчальна аудиторія;
- мультимедійний проектор;
- екран для мультимедійного проектора зі штативом;
- ноутбук;
- програмне забезпечення для доступу до мережі Інтернет;
- програмне забезпечення MicrosoftPowerPoin;
- дошка;
- крейда.

8. ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основні нормативні акти:

закони:

1. Закон України від 02 липня 2015 р. № 580-VIII “Про Національну поліцію”.

2. Закон України від 29 вересня 2022 року № 389-VIII “Про правовий режим воєнного стану”.

- підзаконні акти:

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 877 “Про затвердження Положення про Національну поліцію”

2. Наказ Міністерства внутрішніх справ від 06 лютого 2019 року № 88 “Про затвердження Порядку організації системи психологічного забезпечення поліцейських, працівників Національної поліції України та курсантів (слухачів) закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських”

3. Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 26 січня 2016 року № 50 “Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України”

Підручники:

1. Гуменюк Л. Й. Соціальна конфліктологія : підруч. / Л. Й. Гуменюк. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2015. 564 с. URL : https://pidru4niki.com/78442/psihologiya/sotsialna_konfliktologiya .

2. Колесніченко О. С. Засади бойової психологічної травматизації військовослужбовців: монографія. Харків : ФОП Бровін О. В., 2018. 488 с. URL : http://books.ndcnangu.co.ua/knigi/Monograf_bojov_psihol_travm_2018.pdf

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

3. Корольчук М.С., Крайнюк В. М. Соціально-психологічне забезпечення діяльності в звичайних та екстремальних умовах : навч. посіб. для студ. вищ. навч. заклад. Київ Ельга, Ніка-Центр, 2017. 505 с. (перевидання 3-тє доповнене). URL : <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/37661>

4. Професійно-психологічна підготовка поліцейського / Я. М. Когут, Ю. Ц. Жидецький, Ю. І. Кіржецький та ін.; за ред. Я. М. Когута; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів : ЛьвДУВС, 2022. 404 с.

5. Професійно-психологічна підготовка працівників слідчих підрозділів : навч. посіб. / [І. В. Жданова, П. В. Макаренко, Н. Е. Мілорадова та ін.]; за заг. ред. І.В. Жданової; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2014. 516 с.

6. Психологія екстремальної діяльності : навч. посіб. / І. І. Приходько та ін. / за заг. ред. проф. І. І. Приходька. Харків : НА НГУ, 2016. 571 с.

7. Психологія у професійній діяльності поліції : навч. посіб. / [О. О. Євдокімова, І. В. Жданова, Д. В. Швець та ін.] ; за заг. ред. В. В. Сокурєнка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 426 с. URL : <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5870>

8. Розов В. І. Психологія оперативно-розшукової діяльності в схемах і таблицях : навч.-наоч. посіб. Київ : КНТ, 2022. 148 с.

9. Стресостійкість : навч. посіб. / Н.М. Бардин, Ю.Ц. Жидецький, Ю.І. Кіржецький та ін.; за ред. Я.М. Когута; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів :

ЛьвДУВС, 2021. 204 с.

10. Керівні психологічні техніки : посіб. для командира роти (взводу) / В. М. Мороз, О. Г. Скрипкін. К.: НДЦ ГП ЗС України, 2020. 72 с. URL : <https://dovidnykmpz.info/wp-content/uploads/2021/07/Kerivni-psykholohichni-tekhniku.pdf>
11. Конфлікти в оперативно-розшуковій діяльності кримінальної поліції України : навч.-практ. посіб. / [Д. О. Александров, Б. І. Бараненко, О. І. Богучарова та ін.] : за ред. В. М. Комарницького, В. О. Криволапчука, Б. І. Бараненка. МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е. О. Дідоренка. Сєверодонецьк, РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2018. 661 с. URL : <http://ds.dnuvs.ukr.education/handle/123456789/807>
12. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи : навч. посіб. Т. 2. Київ, 2018. 240 с. URL : <https://www.osce.org/files/f/documents/a/c/430829.pdf>
13. Перша психологічна допомога в гострих стресових ситуаціях : навч.-практ. посіб. / [О. А. Моргунов, О. І. Федоренко, Н. Е. Мілорадова та ін.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. А. Моргунова]. Харків : ХНУВС, 2022. 84 с.

Монографії та інші наукові видання:

14. Барко В. В., Барко В. І., Остапович В. П. Професійна психологічна підготовка поліцейських Національної поліції України. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2018. Випуск 2. Том 1. С. 176–181. URL : <http://pj.journal.kspu.edu/index.php/pj/article/view/510/475>
15. Волошина О. В. Психологічні чинники формування комунікативної компетентності слідчих Національної поліції України : метод. рек.; МВС України, Нац. поліція України, Нац. акад. внутр. справ; Наук. лаб. з пробл. психол. забезп. та психофізіол. дослідж. Київ: НАВС, 2020. 67 с.
16. Клименко І. В. Теорія і практика психологічного забезпечення професійної підготовки поліцейських : дис. ... д-ра психолог. наук : 19.00.06 / Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2019. 490 с.
17. Теоретико-методологічні засади та сучасний досвід розроблення професіограм працівників системи МВС України: зб. тез міжнар. наук.-практ. круглого столу (м. Київ, 26 верес. 2019 р.). Київ: ДНДІ МВС України, 2019. 178 с.
18. Бабенко В. Г., Остапович В. П. Психологічна готовність поліцейського до застосування зброї. *Наука і правоохорона*. 2016. № 3 (33). С. 299-308. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nip_2016_3_42
19. Барко В. В., Барко В. І., Остапович В. П. Напрями вдосконалення професійної психологічної підготовки поліцейських Національної поліції України. *Психологічний часопис*. 2018. № 4. С. 9–18. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/psch_2018_4_3
20. Горбачова О. В. Соціально-психологічні аспекти встановлення гендерного паритету в Національній поліції України. *Право і Безпека*. 2016. № 4. С. 128–132. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2016_4_26.

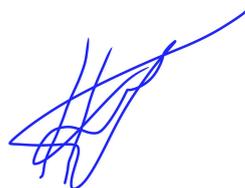
21. Проблема адаптації молодих спеціалістів до служби в лавах Національної поліції України : наук.-метод. рек. / уклад.: Н. О. Прібиткова, І. О. Олійник; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ; Н.-д. лаб. з пробл. протидії злочинності. Харків : ХНУВС, 2016. 55 с. URL : <https://dspace.univd.edu.ua/items/2cac41f3-f63d-4fd0-a367-5a2b4dcd1783>

22. Царьов О. Тактико-психологічний контекст спілкування поліціанта з правопорушниками. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2021. № 3 (112). С. 101-106. URL : <https://visnik.dduvs.in.ua/wp-content/uploads/2022/02/PDF/NV-3-2021-101-106.pdf>

Інформаційні ресурси вивчення дисципліни

1. Офіційний сайт Президента України. URL: www.president.gov.ua
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua
4. Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України
URL: <https://mvs.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Національної поліції України. URL:
<https://www.npu.gov.ua/>
6. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
URL: www.nbuv.gov.ua
7. Національна Парламентська бібліотека України. URL: www.nplu.org
8. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого.
URL: <http://nlu.org.ua>
9. Публічна бібліотека імені Лесі Українки. URL: <https://lukl.kyiv.ua/>
10. Наукова періодика України. URL: Юридична психологія. psychred.naiu.kiev.ua
11. МОЗ України. Психічне здоров'я. URL: <https://moz.gov.ua/mental-health>
12. Бібліотека ДДУВС. URL: <https://dduvs.in.ua/biblioteka/>.
13. Бібліотека ДонДУВС. URL: <https://dnuvs.in.ua/viddilennya-zagalna-biblioteka>.
14. Бібліотека ЛьвДУВС. URL: <https://www1.lvduvs.edu.ua/elektronnyi-kataloh>.
15. Бібліотека НАВС. URL:
<https://dn.naiu.kiev.ua/mod/url/view.php?id=798&lang=en>
16. Бібліотека ОДУВС. URL: <https://oduvs.edu.ua/zagalna-biblioteka/>.
17. Бібліотека ХНУВС. URL: <http://lib.univd.edu.ua>

**Т.в.о. завідувача кафедри психології та педагогіки, доцент
кандидат соціологічних наук**

Наталія КОМИХ

